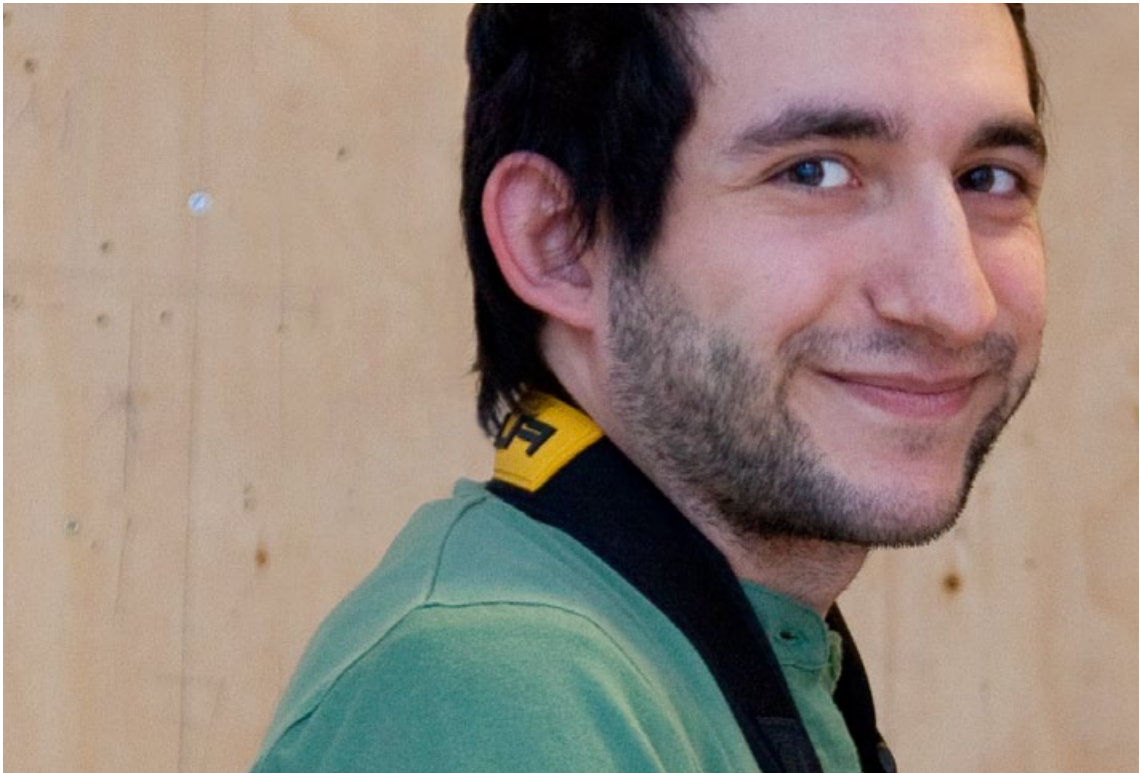

Oanehaččat ruođa joatkkaskuvlla birra

Skolverket

Visot nuorat Ruotas geat leat válbmen vuodđoskuvlla ožžot vázzit golbma jahkásaš joatkkaskuvlaoahpahusa. Joatkkaskuvlaoahpahus addá buori vuoddu ámmátdoaimmaide, joatkevaš oahpuide, persovnnalaš ovdáneapmi ja árjjalaš oasseváldimii servodateallimis.

18 náššuvnnalaš prográmma

Skuvlalahka mii bođii fápmui 1 beaivvi suoidnemánus 2011 bidjá friddja ja almmolaš joatkkaskuvllaid dássálagaid.

Gávdnojit oktiibuot 18 náššuvnnalaš prográmma joatkkaskuvllas, 12 ámmátprográmma ja 6 allaskuvlaválbmanahttin prográmma. Visot prográmma joatkkaskuvllas leat golbmajahkásaččat.

Maŋŋel ámmátprográmma galget oahppit leahkit válbmasat ámmáteallimii ja oahpahusas galgá leahkit alla kvalitehta ja mielddisbuktit čehppodaga ámmáhis. Galgá maiddá leahkit vejolaš dakkaviđe álgit bargat ámmáhis maŋŋel oahpahusa. Visot oahppiin ámmátprográmmas lea maiddá vejolašvuohta oláhit vuđolaš allaskuvladohkálášvuoda joatkkaskuvlaoahpahusas. Jus dasa galgá ollet ferte oahppi válljet gurssaid mat addet vuđolaš allaskuvladohkálášvuoda.

Maŋŋel allaskuvlaválbmanahttin prográmma galget oahppit leahkit válbmasat lohkat allaskuvllas.

Dasálassin gávdnojit vihtta álggahanprográmma oahppiide geat eai leat dohkkehuvvon lohkat náššuvnnalaš prográmma. Álggahanprográmma galgá válbmet oahppiid válljet ovttá dain 18 náššuvnnalaš prográmmas dehe mannat njuolga bargoeallimii.

Muhton skuvllain gávdnojit oahpahusat mat spiehkastit náššuvnnalaš prográmmain; earenoamáš variánttat, oahpahusat mat váldet oahppiid olles riikkas ja náššuvnnalaččat dohkkehuvvon valáštallanoahpahusat (NIU).

Dohkálášvuohta joatkkaskuvlii

Dohkálášvuodanjuolgadusat álgit joatkkaskuvlaoahphusa earuha ámmátprográmmaid ja allaskuvlaválbmanahttin prográmmaid gaskkas.

Jus galgá beassat sisa náššuvnnalaš prográmmii beroškeahtá jus lea ámmátprográmma dehe allaskuvlaválbmanahttin prográmma ferte oahppi leat dohkkehuvvon ruotagielas dehe ruotagielas nubbi giellan, eanjalašgielas ja matematihkas.

Ámmátprográmmaide gáibiduvvo dasálassin dohkkehuvvon duodaštusa vel viđa ávdnasiin, dat mearkkaša ollislaččat gávccii ávdnasa.

Allaskuvla válbmanahttin prográmmaide gáibiduvvo dasálassin dohkkehuvvon duodaštusa vel ovccii ávdnasiin, dat mearkkaša ollislaččat guoktenuppelogi ávdnasa.

Ekonomiija-, servodatdieđalaš ja humanisttalaš prográmmaide galget njeallje dohkkehuvvon ávdnasiin leahkit geografiija, historjá, servodatdieđa ja oskudieđa. Luonddudieđa- ja tehnikaprográmmaide galget golbma dain ovcci eará dohkkehuvvon ávdnasiin leahkit biologiija, fysihka ja kemiiija. Estehtalaš prográmmii leat dat ovcci eará ávdnasa válljenfriddja.

Muhton oahpahusain estehtalaš suorggis, earenoamáš oahpahusain ja valáštallanprográmmain sáhttet leahkit sierra sisaváldingáibádusat ja muhtomin maiddá geahččaleamit.

Gurssat ja ávnnasplánat

Ruota joatkkaskuvla lea hábmeyuvvon gurssaid mielde. Dat mearkkaša ahte oahppit lohket okta dehe moadde gurssa sierralágán ávdnasiin mat gullojit prográmmaide. Eanas gurssaid árvu lea 100 čuoggá mii vástida sullii njeallje vahkosaš ollesáiggi lohka. Joatkkaskuvlla ávdnasat ja dat sierralágán gurssaid sisdoallu ja máhttogáibádusat govviduvvojit ávnnasplánain mat stivrejit oahpahusa.

Duodaštusmihtideapmi

Duodaštusmihtideamis leat mihtut A-F, gos A lea alimus duodaštus ja E vuolimus dohkkehuvvon duodaštus. F mearkkaša ii dohkkehuvvon. Oahppi oažžu duodaštusa juohke loahpahuvvon gurssas. Náššuvnnalaš máhttogáibádus gávdnojit duodaštusáidarasa E, C ja A várás.

Prográmma struktuvra

Joatkkaskuvlla oktasaš ávdnasat leat ávdnasat maid juohke joatkkaskuvlaoahppi lohka. Dat leat eangalašgiella, historjá, valáštallan ja dearvvašvuohta, matematihkka, luonddudieđa, oskudieđa, servodatdieđa ja ruotagiella dehe ruotagiella nubbegiellan. Man galle čuoggá oahppi lohka dain joatkkaskuvlla oktasaš ávdnasiin vuolga man prográmma oahppi vázzá.

Earret joatkkaskuvlla oktasaš ávdnasat gávdnojit moadde **prográmma oktasaš ávdnasat** juohke prográmmas, maid juohke oahppi sierranas prográmmas lohká. Lea dat mii addá prográmmii sierranas dovdomearkka.

Visot prográmmain, earret dikšun- ja fuolahusprográmma, leat sierralágán **háltelinjât** main gaskkas oahppi oažžu válljet. Dasálassin gávdnojit juohke prográmmas sierralágán gurssat prográmmačieknaleamis. Oahpahussii gullo maddái individuálalaš válljen.

Individuálalaš válljemis ámmátprográmmain galgá skuvla fállat gurssaid mat leat dárbbaslaččat vuđolaš allaskuvladohkálašvuhtii. Visot prográmmain galget oahppiin leahkit vejolašvuhta lohkat unnimusat ovtta estehtalaš gurssa ja unnimusat ovtta gurssa valáštallamis ja dearvvašvuodas individuálalaš válljema siskkobealde.

Juohke prográmmii gullo maddái **joatkkaskuvlabargu**, mii čoahkkáigeassá oahpahusa prográmmas. Joatkkaskuvlabargu ferte leat dohkkehuvvon jus oahppi galgá oažžut eksámena.

Fágaoahppi oahpahus

Oahppi gii lohká ámmátgprográmma sáhtta válljet joatkkaskuvlalaš fágaoahppi oahpahusa. Oahppi gii válje vázzit fágaoahppi oahpahusa čadaha eanas oasi oahpahusas bargobáikkiin. Fágaoahppi oahpahusas lea seammá ulbmil ja máhttogáibádus go dat oahpahus mii jodihuvvo skuvllain.

Nannendihte ovttasbarggu gaskal joatkkaskuvlla ámmátprográmma ja bargoeallima gávdnojit sihke náššuvnnalaš ja báikkálaš prográmmaráði.

Guovttelágán eksámen.

Oahppi gii loahpaha joatkkaskuvlaprográmma sáhtta oažžut joatkkaskuvlaeksámena.

Ámmáteksámen gáibida 2500 čuoggá ja das galget 2250 leahkit dohkkehuvvon.

Oahppi galgá dohkkehuvvot ruotagielas 1 dehe ruotagielas nubbegiellan 1, eanjalašgielas 5 ja matemahtihkas 1. Gáibiduvvo maiddái ahte oahppi lea dohkkehuvvon 400 čuoggás prográmmaoktasaš ávdnasiin ja dohkkehuvvon joatkkaskuvlabarggus. Oahppi sáhtta oažžut ámmáteksámena sihke fágaoahppi oahpahusa bakte ja skuvllas čadahuvvon ámmát-oahpahusa bakte.

Allaskuvlaválbmanahttin eksámen gáibida ahte oahppi galgá lohkat 2500 čuoggá ja das galget 2250 leahkit dohkkehuvvon. Oahppi galgá dohkkehuvvot ruotagielas 1, 2 ja 3 dehe ruotagielas nubbegiellan 1, 2 ja 3, eangalašgielas 5 ja 6 ja matematihkas 1. Dasálassin galgá oahppi joatkkaskuvlabargu maiddá dohkkehuvvot.

Allaskuvlaválbmanahttin eksámen addá vuđolaš dohkálašvuoda allaskuvlii.

Loga eanet dohkálašvuoda birra allaskuvlaoahpuide www.skolverket.se, vuollel Ovdaskuvla & skuvla ja de Joatkkaskuvlaoahpahus

Ámmáteksámen ja dohkkehuvvon duodaštus ruotagielas 2 ja 3 dehe ruotagielas nubbegiellan 2 ja 3 ja eangalašgiella 6 addet maiddá vuđolaš dohkálašvuoda allaskuvlii.

Visot oahppiin ámmátprográmmain lea riekti lohkat daid gurssaid mat leat dárbbaslaččat jus galgá oazžut vuđolaš dohkálašvuoda allaskuvlii.

Earret vuđolaš dohkálašvuoda gáibiduvvo dávjá dohkkehuvvon duodaštusat gurssain main leat earenoamáš mearkkašupmi ohccojuvvon oahpahussii, nu gohčoduvvon earenoamáš dohkálašvuodta.

Oahppi gii ii leat ollen gáibádussii joatkkaskuvlaeksámenii galgá dan sadjái oazžut lohkaneksámena.

Fitnodatmokta

Fitnodatmokta galgá báidnit olles joatkkaskuvlla. Visot prográmmain lea oahppiin vejolašvuodta čiekŋaleappot bargat fitnodatdoaimmain.

Oassi Eurohpas

Ruota joatkkaskuvla čatnasa europealaš kvalifikašuvdnavuogadagaide. Ulbmil lea ovddidit álbmotlahtuid vejolašvuoda johtit riikkaid gaskkas ja geahpidit eallinguhkosaš oahppama.

Rávesolbmo oahpahus

Rávesolbmo oahpahus galgá geavahit joatkkaskuvlla ávnnasplánaid ja máhttogáibádusaid. Seammás galgá rávesolbmo oahpahus leahkit geabbil ja heivehuvvot rávesolbmuid dárbbuid mielde.

18 prográmma

Ámmátprográmmat

- Mánáid- ja asttoáiggeprográmma
- Ráhkadan- ja ásahanprográmma
- Elfámo- ja energiiaprográmma
- Fievru- ja fievrrieamiprográmma
- Gávpe- ja hálddašeamiprográmma
- Giehtaduodjeprográmma
- Hotealla- ja turismaprográmma
- Industrijateknihkalaš prográmma
- Luonddugeavahusprográmma
- Restoránja- ja borramušgálvoprográmma
- VVS- ja giddodatprográmma
- Dikšun- ja fuolahusprográmma

Allaskuvlaválbmanahttin prográmmat

- Ekonomiiaprográmma
- Estehtalaš prográmma
- Humanisttalaš prográmma
- Luonddudieda prográmma
- Servodatdieda prográmma
- Teknihkaprográmma

Álggahanprográmmat

Vihitta sierra álggahanprográmma galget addit oahppiide geat eai leat dohkkehuvvon ođđa vejolašvuodaid. Prográmmaid bakte sáhttet oahppit dohkkehuvvot náššuvnnalaš prográmmii, válbmanahttojuvvot bargoeallimiis dehe mannat viidáseappot iežá oahpahussii.

Dat vihtta álggahanprográmma leat

- Válbmanahttinoahpahus
- Prográmmaoaivilduvvon individuálalaš válljen
- Ámmátintrodukšuvdna
- Individuálalaš molssaeaktu
- Giellaintrodukšuvdna

ISBN: 978-91-86529-85-7
Gráfalaš hápmi: AB Typoform
Govva: Michael McLain

Skolverket